

Magdalena Czerniawska

MOSIR „CENTRUM” w Wodzisławiu Śląskim

Prawne aspekty organizacji imprez masowych

Streszczenie

W artykule poruszono prawne aspekty zarządzania obiektami sportowymi w związku z organizacją imprez masowych na przykładzie Pucharu Świata w skokach narciarskich w Wiśle. Skupiono się głównie na wymogach bezpieczeństwa dla imprez masowych w tym zadaniach stawianych służbom porządkowym i informacyjnym, zgodnie z Ustawą o bezpieczeństwie imprez masowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2015 poz. 2139). Przedstawiono tematykę zezwoleń na organizację imprezy masowej oraz proces ich uzyskiwania. Wskazano również granice odpowiedzialności prawnej organizatora imprez masowych. Uzyskanie zezwolenia jest czasochłonne i zbiurokratyzowane, ale procedury i wymogi stawiane organizatorom imprez są jasno sprecyzowane i konkretne, dzięki czemu wydarzenia mogą się odbywać z zapewnieniem bezpieczeństwa uczestnikom. Niewykonanie zapisów zawartych w dokumentacji może skutkować pociągnięciem do odpowiedzialności karnej organizatora. Celem rozprawy jest uzyskanie odpowiedzi na pytania, czy jest możliwe uproszczenie procesu pozyskania zezwoleń na organizację imprez masowych oraz czy nie wpłynie to negatywnie na ich bezpieczeństwo. Aby poznać opinię organizatorów na ten temat przeprowadzono badanie, którego wyniki zawarto w pracy.

Słowa kluczowe: zarządzanie, impreza masowa, masowa impreza sportowa, zezwolenie, organizacja, bezpieczeństwo, odpowiedzialność prawna

Wprowadzenie

W Polsce organizuje się coraz więcej wydarzeń sportowych i kulturalnych na terenie obiektów sportowych, takich jak stadiony czy hale sportowe, dlatego warto zastanowić się, jak są one wówczas zarządzane. Najważniejsza kwestia, na którą należy zwrócić uwagę to wymogi bezpieczeństwa dla imprez masowych. W każdą imprezę masową zaangażowane zostają służby bezpieczeństwa: policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe, ochrona. Praktycznie wszystkie wymienione jednostki posiadają procedury, które należy spełnić, aby w pełni zapewnić bezpieczeństwo uczestnikom. W Polsce prawa i obowiązki organizatorów, obowiązki uczestników wydarzeń oraz prawa organu kontrolującego owe imprezy zostały określone w Ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2015 poz. 2139 ze zm., dalej jako u.b.i.m.), która w tym zakresie jest podstawowym źródłem prawa w kraju.

Niniejszy artykuł ma na celu przedstawienie prawnych aspektów organizacji imprez masowych, szczególną uwagę kładąc na ich zabezpieczenie. Krąży

przekonanie, że wszystko, co jest związane z uzyskaniem jakiegokolwiek zezwolenia jest czasochłonne i zbiurokratyzowane. Zbyt skomplikowana i problematyczna droga uzyskania pozwolenia na organizację imprezy może być powodem odwołania lub przełożenia owego wydarzenia. Aktualne procedury, którym muszą sprostać organizatorzy imprez masowych zdają się być jasne i przejrzyste, aby wydarzenia mogły się odbywać z zapewnieniem pełnego bezpieczeństwa. Wykazanie spełnienia stawianych warunków jest konieczne, gdyż przedstawiona dokumentacja i jej ewentualne niewykonanie pociąga podmioty do odpowiedzialności karnej. Ponadto celem pracy jest otrzymanie odpowiedzi na pytania, czy jest możliwe uproszczenie procesu pozyskania zezwoleń na organizację imprez masowych oraz czy nie wpłynie to negatywnie na ich bezpieczeństwo.

W artykule głównym materiałem źródłowym, poza wspomnianą ustawą, są dokumenty niezbędne do uzyskania zezwolenia na organizację Pucharu Świata w skokach narciarskich w Wiśle. Jako że w organizację imprezy masowej, czy to kulturalno–rozrywkowej czy sportowej, zaangażowani są głównie ludzie i to właśnie człowiek odpowiada za powodzenie wydarzenia, bezpieczeństwo jego uczestników oraz wszystko, co medialnie dzieje się wokół imprezy, a osoby mające codziennie styczność z organizacją imprez masowych dostrzegają wiele rzeczy i zdarzeń, których przeciętny uczestnik imprezy masowej nie może zobaczyć, ich opinie i doświadczenia są wiarygodnym źródłem informacji. W celu poznania stanowiska organizatorów, członków służb bezpieczeństwa i członków służb porządkowych na temat organizacji imprez masowych przeprowadzone zostało badanie, którego wyniki potwierdziły, iż wytyczne stawiane organizatorom są niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa. Badani wskazali jednak, że proces organizacji imprez masowych w dalszym ciągu może ulec udoskonaleniu.

Podstawowe definicje

Organizacja imprezy masowej jest przedsięwzięciem dość skomplikowanym, zarówno pod względem przeprowadzenia wydarzenia, jak i zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom. W organizację największych i najbardziej znaczących imprez zaangażowane są: strona publiczna, strona prywatna i strona społeczna. Bez ich wzajemnej współpracy nie byłoby możliwości odpowiedniego przygotowania wydarzenia. Warto pamiętać, że nie każda impreza jest imprezą masową.

Impreza masowa

Według ustawy mianem imprezy masowej określone są imprezy masowe artystyczno–rozrywkowe, masowe imprezy sportowe, w tym mecze piłki nożnej wyłączając imprezy organizowane w teatrach, operach, operetkach, filharmoniach, kinach, muzeach, bibliotekach, domach kultury i galeriach sztuki lub w innych

podobnych obiektach. Imprezą masową nie są imprezy organizowane w szkołach i placówkach oświatowych przez zarządzających tymi placówkami oraz imprezy organizowane w ramach współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży. Poza klasyfikacją imprez masowych znajdują się imprezy sportowe organizowane dla sportowców niepełnosprawnych, także imprezy sportu powszechnego o charakterze rekreacji ruchowej, ogólnodostępne i nieodpłatne, organizowane na terenie otwartym. Ponadto wyłączone zostały imprezy zamknięte organizowane przez pracodawców dla ich pracowników (u.b.i.m., art. 3 pkt 2).

Z badań Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że w 2015 roku w Polsce odbyły się 3432 masowe imprezy sportowe, co daje liczbę o 6,1% większą od imprez zorganizowanych rok wcześniej (Główny Urząd Statystyczny, 2016). Co zatem rozumie się przez pojęcie masowej imprezy sportowej? Ustawa jasno określa, iż masową imprezą sportową jest masowa impreza, której celem jest współzawodnictwo sportowe lub popularyzowanie kultury fizycznej. Głównym wyznacznikiem podczas organizacji jest liczba uczestników danej imprezy. Zatem, jeżeli miejsce imprezy jest stadionem lub innym obiektem nieklasyfikowanym jako budynek, na którym liczba udostępnionych przez organizatora miejsc dla osób, wyznaczona według przepisów prawa budowlanego oraz przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej, wynosi nie mniej niż 1000, a dla hali sportowej lub innego budynku, gdzie istnieje ewentualność przeprowadzenia imprezy masowej – nie mniej niż 300 osób (u.b.i.m., art. 3 pkt 3a), należy zachować wszystkie procedury organizacji masowej imprezy sportowej. Podobnie jest w przypadku imprez organizowanych na terenie, gdzie możliwe jest przeprowadzenie imprezy masowej, na którym liczba udostępnionych przez organizatora miejsc dla osób wynosi nie mniej niż 1000 (u.b.i.m., art. 3 pkt 3b).

Organizator

Podczas organizacji imprezy masowej podstawową jednostką jest osoba organizatora, którą w rozumieniu prawa jest osoba prawna, fizyczna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, przeprowadzająca imprezę masową (u.b.i.m., art. 3, pkt 9). Według Kodeksu cywilnego osobami prawnymi są Skarb Państwa i jednostki organizacyjne, którym przepisy szczególne przyznają osobowość prawną (Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny [tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r., poz. 459], art. 33). Tak więc organizatorem imprezy masowej może być każdy człowiek, przedsiębiorstwo czy stowarzyszenie, posiadające środki niezbędne do przeprowadzenia wydarzenia. To właśnie organizator odpowiada za zapewnienie bezpieczeństwa osobom, które uczestniczą w imprezie. Ma również za zadanie ochronę porządku publicznego oraz medyczne zabezpieczenie imprezy. Powstające Lokalne Komitety Organizacyjne mają na celu koordynowanie przygotowań do imprezy. Składają się one głównie z przedstawicieli organizatora, administracji lokalnej, zarządców infrastruktury

sportowej, służb bezpieczeństwa oraz dostawców mediów i innych właściwych służb i organów. W praktyce interesariusze współdziałają ze sobą w pięciu kolejnych fazach:

- planowania imprezy masowej,
- ubiegania się o zezwolenie na przeprowadzenie imprezy masowej,
- przygotowania imprezy masowej,
- przebiegu imprezy masowej,
- podsumowania i raportowania (Parszowski and Kruczyński, 2015).

Regulamin

Istotny jest również regulamin samej imprezy masowej, określający prawa i obowiązki uczestników imprezy. Są w nim zawarte warunki sprzedaży biletów i wstępu na obiekt sportowy oraz zasady zachowania się na obiekcie podczas trwania imprezy. Uczestnik jest także informowany o odpowiedzialności za straty materialne i urazy oraz o rzeczach znajdujących się na liście przedmiotów zakazanych. W regulaminie wydarzenia nie może zabraknąć określenia uprawnień przedstawicieli organizatora do przeprowadzania rewizji czy kontroli pod względem posiadania alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających (Regulamin imprezy, 2013).

- W regulaminie imprezy masowej powinny znaleźć się informacje zawierające:
- nazwę imprezy, datę, godzinę i miejsce przeprowadzania imprezy, dane kontaktowe organizatora,
 - cel regulaminu,
 - szczegółowe wyjaśnienie określeń używanych w regulaminie,
 - zasady sprzedaży biletów,
 - zasady określające wstęp na teren imprezy,
 - zasady organizacyjne i porządkowe obowiązujące na terenie imprezy, takie jak podział miejsca na sektory, środki zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom, uprawnienia służb porządkowych i informacyjnych,
 - prawa i obowiązki uczestników imprezy, m.in. zasady zakupu biletów,
 - sposób składania skarg i reklamacji,
 - przepisy karne wynikające z u.b.i.m., Kodeksu Wykroczeń i Kodeksu Karnego,
 - odpowiedzialność organizatora (Regulamin imprezy, 2013).

Uzyskiwanie zezwoleń

Niezbędnym elementem podczas organizacji imprezy masowej jest uzyskanie odpowiednich zezwoleń. Poprzez zezwolenie należy rozumieć zezwolenie na przeprowadzenie imprezy masowej wydane, w drodze decyzji, przez wójta,

burmistrza albo prezydenta miasta właściwych ze względu na miejsce przeprowadzenia imprezy masowej (u.b.i.m., art. 3 pkt 18).

Organem uprawnionym do wydawania zezwoleń na przeprowadzenie imprezy masowej jest wójt, burmistrz bądź prezydent miasta, w zależności od miejsca przeprowadzania imprezy masowej (u.b.i.m., art. 24).

Organizacja każdego wydarzenia wiąże się z przygotowaniem jasno określonego zbioru dokumentów, w których organizator winien wykazać, iż jest w pełni przygotowany do zorganizowania, przeprowadzenia oraz odpowiedniego zabezpieczenia imprezy masowej.

Organizator imprezy masowej powinien spełnić szereg wymogów związanych z odpowiednim przygotowaniem wydarzenia. Imprezę masową należy zaplanować z wyprzedzeniem, gdyż aby uzyskać zgodę na jej przeprowadzenie konieczne jest złożenie, wspomnianych w u.b.i.m. dokumentów nie później niż na 30 dni przed planowanym terminem jej rozpoczęcia. Termin ten może zostać skrócony do 14 dni w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach. Dotyczy to organizacji imprezy masowej wynikłej z przyczyn nagłych, a jej charakter musi odpowiadać przeznaczeniu obiektu określonego w projekcie budowlanym tego obiektu.

W celu poznania poglądów organizatorów na temat procesu organizacji imprez masowych, w tym uzyskiwania zezwoleń, przeprowadzono badanie. Badanie odbyło się w dniach od 15 marca 2017 roku do 31 maja 2017 roku. Kwestionariusz ankiety internetowej dotyczący organizacji imprez masowych oraz procesu pozyskiwania zezwoleń rozesłano do osób, które mają styczność z tworzeniem dużych wydarzeń sportowych bądź kulturalnych. W badaniu wzięli również udział studenci Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach oraz studenci Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie. Ankietowani zostali dobrani losowo. Przed przeprowadzeniem badania ankietowanym nie zostały udzielone żadne dodatkowe informacje, a odpowiedzi miały odzwierciedlać doświadczenia respondentów. Badanie zostało przeprowadzone jednorazowo. Uzyskane wyniki oraz ich interpretację zamieszczono w dalszej części rozważań.

Pierwszym krokiem w kierunku organizacji imprezy masowej jest wystąpienie do odpowiedniego organu z wnioskiem o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej (u.b.i.m., art. 25). Wniosek ten składa się z 10 głównych punktów:

1. Pełna nazwa organizatora;
2. Dane podmiotu reprezentującego organizatora – wypełnia podmiot występujący w imieniu organizatora;
3. Dane osoby odpowiedzialnej za organizację imprezy masowej;

4. Dane osoby pełniące funkcje kierownika ds. bezpieczeństwa na imprezie masowej (konieczne jest zaświadczenie o odbyciu przeszkolenia w zakresie wykonywania zadań kierownika ds. bezpieczeństwa);
5. Informacje o obiekcie na którym organizowana jest impreza (konieczne kubatura (dla imprez w obiekcie), regulamin obiektu wraz z informacją o sposobie udostępniania go uczestnikom imprezy masowej, informacja o monitoringu w obiekcie, informacja o urządzeniach utrwalających przebieg imprezy, informacja o ilości miejsc dla osób w obiekcie lub na terenie, zgoda właściciela (zarządcy) obiektu, terenu na przeprowadzenie imprezy, potwierdzona za zgodność z oryginałem kopia decyzji o pozwolenie na użytkowanie obiektu, na terenie którego ma odbyć się impreza masowa (wymóg ten dotyczy przypadku, gdy organizator imprezy masowej zwolniony jest na podstawie art. 7 ust. 4 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych z ubiegania się o opinię państwowej straży pożarnej i inspektora sanitarnego), graficzny plan obiektu lub terenu wraz z opisem, na którym ma być przeprowadzona impreza masowa);
6. Informacje o imprezie masowej (nazwa imprezy, rodzaj zezwolenia o jakie występuje organizator (jednorazowe, na określoną ilość imprez, roczne), rodzaj imprezy, charakterystyka imprezy (zakres i formy przebiegu imprezy, harmonogram), termin imprezy od dnia do dnia, godziny do godziny, przewidywana liczba uczestników imprezy, informacje o odpłatności za wstęp na imprezę, polisa potwierdzająca zawarcie przez organizatora umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone uczestnikom imprezy masowej, na którą wstęp jest odpłatny, kopie aktualnych protokołów z kontroli, o których mowa w art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – prawo budowlane (dz. U. Z 2006 r. Nr 156, poz 1118 z póź zm.), informacje o działalności dodatkowej (handlowej, usługowej, gastronomicznej, w tym sprzedaży alkoholu), program imprezy, regulamin imprezy masowej wraz z informacją o sposobie udostępniania go uczestnikom imprezy, informacje o ewentualnych zdarzeniach mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo uczestników imprezy, w tym o użyciu materiałów pożarowo – niebezpiecznych jako elementu imprezy, specyficzny program imprezy);
7. Służby informacyjne organizatora imprezy masowej (nazwa firmy (w przypadku zlecenia innym podmiotom), liczebność, organizacja, oznakowanie, wyposażenie);
8. Zabezpieczenie imprezy – służby porządkowe organizatora (nazwa firmy (w przypadku zlecenie innym podmiotom), liczebność, organizacja, oznakowanie, wyposażenie, oświadczenie o posiadaniu przez porządkowych zaświadczeń potwierdzających ukończenie z wynikiem pozytywnym przeszkolenia, o którym mowa w § 2 rozporządzenia rady ministrów z dnia

2 lipca 2002 r. W sprawie wymogów, jakie powinny spełniać służby porządkowe organizatora imprezy masowej w zakresie wyszkolenia i wyposażenia, oraz szczegółowych warunków i sposobów ich działania, instrukcja określająca zadania służby porządkowej oraz warunki łączności pomiędzy podmiotami biorącymi udział w zabezpieczeniu imprezy, szczególne zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia);

9. Opis zabezpieczenia sanitarnego imprezy;
10. Opis zabezpieczenia medycznego imprezy – (nazwa firmy (w przypadku zlecenia innym podmiotom), liczebność i uprawnienia do udzielania świadczeń medycznych, organizacja (w tym wskazanie lokalizacji punktu medycznego i miejsca segregacyjnego, oznakowanie, wyposażenie medyczne – ratownicze);
11. Oświadczenie w sprawie przestrzegania przepisów ustawy prawo ochrony środowiska i rozporządzenia wykonawczego do ustawy;
12. Opinia komendanta powiatowego policji;
13. Opinia komendanta powiatowego państwowej straży pożarnej;
14. Opinia dyrektora pogotowia ratunkowego;
15. Opinia państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Wniosek podsumowuje data, pieczęć i podpis organizatora. Opłata skarbową za wydanie zezwolenia wynosi 82 złote i uiszcza się ją w chwili złożenia podania (Wniosek o wydanie zezwolenia, 2014).

Wielu respondentów posiada doświadczenie w zakresie organizacji imprez masowych, dlatego w 80% są zdania, że dokumenty, które należy dołączyć do wniosku o zezwolenie są niezbędnego do bezpiecznego przeprowadzenia imprezy masowej.

Następnie powinno się zwrócić o wydanie opinii o niezbędnej wielkości sił i środków, jakie są potrzebne, aby należyście zabezpieczyć imprezę. Opinia ta powinna zawierać również zastrzeżenia do stanu technicznego obiektu (terenu) oraz informacje o możliwych zagrożeniach. Wniosek powinien trafić odpowiednio do właściwego miejscowo komendanta Policji oraz komendanta Państwowej Straży Pożarnej. Ponadto do państwowego inspektora sanitarnego i kierownika jednostki organizacyjnej pomocy doraźnej, tj. pogotowia ratunkowego. Do wskazanych opinii nie ma zastosowania art. 106 Kodeksu Postępowania Administracyjnego, którego § 1. mówi, że jeżeli przepis prawa uzależnia wydanie decyzji od zajęcia stanowiska przez inny organ (wyrażenia opinii lub zgody albo wyrażenia stanowiska w innej formie), decyzję wydaje się po zajęciu stanowiska przez ten organ. Dodatkowo należy powiadomić komendanta oddziału Straży Granicznej, jeżeli impreza odbywać się będzie w strefie nadgranicznej oraz komendanta terenowej jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, jeżeli

miejsce przeprowadzenia imprezy podlega Ministrowi Obrony Narodowej (u.b.i.m., art. 25).

W terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii właściwy miejscowo komendant powiatowy (rejonowy, miejski) Policji, Państwowej Straży Pożarnej, kierownik jednostki organizacyjnej pomocy doraźnej (pogotowia ratunkowego) i państwowy inspektor sanitarny wydają opinie (u.b.i.m., art. 25), na podstawie lustracji obiektu (terenu), na którym ma być przeprowadzona impreza masowa, oraz na podstawie przedłożonych przez organizatora dokumentów i informacji (u.b.i.m., art. 28, ust. 1). Właściwy miejscowo komendant powiatowy (rejonowy, miejski) Policji wydaje opinię dodatkowo na podstawie analizy ryzyka, określającej przewidywane zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego mogący wystąpić w związku z imprezą masową (u.b.i.m., art. 28, ust. 2). W przypadku, o którym mowa w art. 25 ust. 1a u.b.i.m., wydanie opinii następuje w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku o ich wydanie. Opinie te zachowują ważność przez 6 miesięcy od dnia ich wydania (u.b.i.m., art. 25). W przypadku gdy w opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (rejonowego, miejskiego) Policji wynika, iż impreza masowa powinna być zakwalifikowana jako impreza masowa podwyższonego ryzyka, organizator może dołączyć do dokumentacji wnioski o zezwolenie na zapewnienie przez niego na tej imprezie masowej mniejszej liczebności służby porządkowej i informacyjnej niż została określona w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy (u.b.i.m., art. 26).

Organ wydający zezwolenie na przeprowadzenie imprezy masowej może zażądać od organizatora dodatkowej dokumentacji w postaci:

- Kopii aktualnych protokołów z kontroli (u.b.i.m., art. 27),
- Dokumentu poświadczającego spełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 53 ust. 1 u.b.i.m.: Organizator imprezy masowej, na którą wstęp jest odpłatny, jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobom w niej uczestniczącym (u.b.i.m., art. 53).

W zależności od faktu, czy wszystkie niezbędne dokumenty zostały dostarczone czy nie, organ wydaje zezwolenie albo odmawia jego wydania w terminie co najmniej 7 dni przed planowanym terminem przeprowadzenia imprezy masowej (u.b.i.m., art. 29). Organizatorzy wskazują, że najczęściej odpowiedź uzyskują po upływie dwóch tygodni od złożenia wniosku (43,8%).

Zezwolenie zawiera następujące informacje:

- Nazwę organizatora,
- Określenie rodzaju imprezy,
- Nazwę imprezy masowej,
- Warunki przeprowadzenia imprezy masowej, w tym:

- Miejsce jej przeprowadzenia,
- Czas jej rozpoczęcia i zakończenia,
- Maksymalną liczbę osób, które mogą w niej uczestniczyć,
- Liczbę członków służby porządkowej oraz służby informacyjnej, ustaloną zgodnie z art. 6 ust. 2 u.b.i.m. dotyczącym liczebności służby porządkowej oraz służby informacyjnej,
- Informację o zainstalowaniu urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk, o których mowa w art. 11 u.b.i.m (u.b.i.m., art. 29; Decyzja dot. zezwolenia na przeprowadzenia imprezy masowej – „ZIMOWY PUCHAR ŚWIATA 2015”, Urząd Miasta, Burmistrz Miasta, Wisła, 7.01.2015 r.).

Organ odmawia wydanie zezwolenia w przypadku:

- Niezłożenia przez organizatora opinii, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 u.b.i.m., i dokumentów, o których mowa w art. 26 u.b.i.m.,
- Niespełnienia przez organizatora obowiązków i wymogów, o których mowa w art. 6 u.b.i.m.

W drodze decyzji administracyjnej zostaje wydane zezwolenie lub odmowa jego wydania. Kopię decyzji, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia jej wydania, organ przekazuje właściwemu miejscowo komendantowi powiatowemu (rejonowemu, miejskiemu) Policji i właściwemu miejscowo komendantowi powiatowemu (miejskiemu) Państwowej Straży Pożarnej, kierownikowi jednostki organizacyjnej pomocy doraźnej (pogotowia ratunkowego) i państwowemu inspektorowi sanitarnemu. Organizator może odwołać się od decyzji organu, nie wstrzymuje to jednak jej wykonania (u.b.i.m., art. 29).

Ponad 60% ankietowanych twierdzi, że organizacja imprezy masowej jest trudna. Każde działanie niesie za sobą ryzyko wystąpienia różnych komplikacji. Organizatorzy jako największy problem przedstawiają zapewnienie zabezpieczenia imprezy (43,8%). Dalej znalazło się skompletowanie dokumentacji (23,4%), a trzecie miejsce zajmuje uzyskanie zezwolenia (21,9%). Jeżeli chodzi o stawianie wymagań odnośnie organizacji imprez masowych, Urząd Miasta bądź Gminy wg 1/3 badanych jest najbardziej wymagającym organem, z którym mają styczność organizatorzy (31,3%). Na dalszych miejscach znalazły się Policja (28,1%) i Straż Pożarna (20,3%).

Nieco ponad 80% ankietowanych jest zdania, że proces uzyskiwania zezwoleń na organizację imprezy masowej jest zwykłym procesem urzędowym, w którym uzyskanie zezwolenia następuje bez większych komplikacji i utrudnień. Około 15% pytanych osób twierdzi, że proces ten jest uciążliwy i ostatecznie trudno uzyskać zezwolenie. 44 zapytanych (68,8%) nie ma zastrzeżeń do procesu uzyskiwania zezwoleń na organizację imprezy masowej, 7 osób (10,9%) zasugerowało uproszczenie procedur, czyli minimalizację biurokracji.

Bezpieczeństwo

Biorąc udział w imprezie masowej oczekuje się, iż jest ona zorganizowana w taki sposób, aby zapewnić bezpieczeństwo wszystkim jej uczestnikom. Bezsprzecznie, bezpieczeństwo imprezy masowej – sportowej należy do zagadnień wielowymiarowych, ponieważ odnosi się zarówno do widzów jak i do organizatorów, ponadto do sędziów, zawodników i administracji rządowej oraz samorządowej. Przez prawidłowe zabezpieczenie imprezy masowej rozumie się wszystkie połączone ze sobą przedsięwzięcia podejmowane dla zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego w związku z imprezą masową (u.b.i.m., art. 3, pkt 16). Naczelna zasada mówi, że bezpieczeństwo imprezy powinien zapewnić organizator poprzez odpowiednią organizację zabezpieczenia, mając na uwadze wskazania i zalecenia administracji publicznej. Współpraca z jednostkami samorządowymi sprawującymi władzę nad obszarem, na terenie którego odbywać się będzie impreza masowa jest tak istotna, dlatego że to właśnie wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest organem wydającym zezwolenie na przeprowadzenie imprezy.

Zadania organizatora

Jak już zostało wcześniej wspomniane, za bezpieczeństwo imprezy masowej w miejscu i w czasie jej trwania odpowiedzialny jest organizator (u.b.i.m., art. 5, ust. 1). Decydując się na przeprowadzenie imprezy masowej należy mieć świadomość stawianych wymogów w zakresie bezpieczeństwa. Podstawowym z nich jest oczywiście zapewnienie pełnego bezpieczeństwa uczestnikom wydarzenia. Następnie, ochrona porządku publicznego oraz zabezpieczenie pod względem medycznym. Ponadto organizator bezwzględnie odpowiada za stan techniczny obiektów oraz instalacji, głównie przeciwpożarowych i sanitarnych, znajdujących się na wskazanym obiekcie. Organizator imprezy masowej posiada również uprawnienia do utrwalania przebiegu imprezy używając urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk, ze szczególnym naciskiem na zachowania osób w niej uczestniczących (u.b.i.m., art. 11, pkt 1).

Obiekty sportowe

Masowe imprezy sportowe, takie jak chociażby Puchar Świata w skokach narciarskich w Wiśle, zazwyczaj organizowane są w otwartym terenie. Solidnym fundamentem bezpieczeństwa jest właściwe zaprojektowanie, wybudowanie i zarządzanie obiektem sportowym. Za zapewnienie odpowiedniego stanu infrastruktury obiektów czy terenów oraz sprawność nowoczesnych systemów zabezpieczających odpowiada organizator imprezy masowej. Każdy organizator powinien mieć zatem świadomość, czym jest właśnie teren umożliwiający przeprowadzenie imprezy. Ustawa jasno mówi, iż za taki uznaje się wydzielony i odpowiednio oznaczony teren na otwartej przestrzeni, który spełnia warunki

higieniczno–sanitarne sprecyzowane zgodnie z obowiązującym prawem. Ponadto musi zapewnić odpowiednią infrastrukturę do bezpiecznego przeprowadzenia imprezy masowej. Liczbę miejsc określa się zgodnie z przelicznikiem: 0,5 m² na osobę (u.b.i.m., art. 3, pkt 14). Obiekt, na którym odbywają się imprezy masowe, w tym różnego rodzaju wydarzenia sportowe, powinien spełniać przede wszystkim wymogi zawarte w przepisach prawa budowlanego oraz w przepisach sanitarnych i przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej. Nieodłącznym elementem jest również zapewnienie zaplecza higieniczno–sanitarnego oraz wydzielenie pomieszczenia dla służb, które zarządzają zabezpieczeniem wydarzenia. W razie zagrożenia, aby sprawnie przeprowadzić akcję ratunkową konieczne jest odpowiednie wyznaczenie dróg ewakuacyjnych, ponadto dróg, które umożliwiają dojazd pojazdom służb ratunkowych i policji. Każdy obiekt sportowy lub teren przeznaczony do organizacji imprezy masowej winien posiadać warunki do stworzenia łączności pomiędzy wszystkimi podmiotami odpowiadającymi za zabezpieczenie imprezy masowej. Niemniej ważnym elementem są przepisy przeciwpożarowe ukazujące, jaki sprzęt ratowniczy oraz gaśniczy/środki gaśnicze są niezbędne w zakresie działań ratowniczo–gaśniczych. Zasady i sposób, w jaki obiekt bądź teren będzie wykorzystywany na potrzeby organizowanego widowiska powinny być zawarte w umowie najmu między organizatorem a zarządzającym nieruchomością (Parszowski and Kruczyński, 2015).

Służby

Istotnym jest, że organizator nie jest w stanie sam zabezpieczyć przebiegu imprezy masowej, dlatego wedle ustawy obowiązek zabezpieczenia imprezy masowej może spoczywać na innych jednostkach lub konkretnych służbach. Tak więc organami powołanymi do bezpiecznego przeprowadzenia wydarzenia są również: wójt, burmistrz, prezydent miasta oraz wojewoda.

Każdorazowo wspomnianą imprezę powinny zabezpieczać Policja oraz Państwowa Straż Pożarna i inne jednostki organizacyjne ochrony przeciwpożarowej. Ponadto powołane mogą być służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo i porządek publiczny na obszarach kolejowych, służba zdrowia oraz, w razie potrzeby, inne właściwe służby i organy. Warto pamiętać, że zlecając część zadań podmiotom zewnętrznym, to znaczy agencji ochrony osób i mienia, organizator nie jest zwolniony z odpowiedzialności za niedopełnienie obowiązków (Parszowski and Kruczyński, 2015).

Istotnym obowiązkiem organizatora jest również udział w wydarzeniu służb porządkowych oraz informacyjnych. Należy także wyznaczyć kierownika do spraw bezpieczeństwa, czyli osobę reprezentującą organizatora w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom imprezy masowej (u.b.i.m., art. 3, pkt 11), któremu podlegać będą pracownicy wspomnianych służb. Rada Ministrów określiła, w drodze rozporządzenia (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 2011

r. w sprawie wymogów, jakie powinni spełniać kierownik do spraw bezpieczeństwa, służby porządkowe i służby informacyjne (Dz.U. 2011 nr 183 poz. 1087)), wymagania, jakie powinni spełniać kierownik do spraw bezpieczeństwa, służby porządkowe i służby informacyjne w zakresie wykszolenia i wyposażenia (u.b.i.m., art. 23).

Liczebność służby porządkowej oraz służby informacyjnej określa u.b.i.m. Podczas imprezy masowej, która nie jest kwalifikowana jako impreza masowa podwyższonego ryzyka, na 300 osób mogących uczestniczyć w wydarzeniu powinno przypadać 10 członków wyżej wymienionych służb. Ponadto na każde następne 100 osób co najmniej 1 członek służby porządkowej lub informacyjnej, przy czym nie mniej niż 20% ogólnej liczby członków służb stanowią członkowie służby porządkowej. Nieco inaczej sytuacja wygląda podczas imprez masowych podwyższonego ryzyka. I tak, na 200 osób winno przypadać co najmniej 15 członków, a dla następnych 100 co najmniej 2 członków służb porządkowej lub informacyjnej, z tym że nie mniej niż 50% powinno być członków służby porządkowej (u.b.i.m., art. 6, pkt 2.1). W u.b.i.m. zawarto jedynie minimalne wymagania co do liczebności służb. W praktyce liczebność ta powinna być dostosowana do uwarunkowań miejsca imprezy, jej rodzaju, charakterystyki oraz programu wydarzenia (Parszowski and Kruczyński, 2015).

Regulamin obiektu (terenu)

Do zadań organizatora należy również udostępnienie osobom uczestniczącym w imprezie masowej regulaminu obiektu (terenu), który zawiera przepisy wydane przez właściciela, posiadacza lub zarządzającego obiektem lub terenem (u.b.i.m., art. 3, pkt 10), jasno określające zasady wstępu na wskazany teren lub obiekt, w tym również dla osób małoletnich. W dokumencie przedstawia się, jak należy się zachowywać w obiekcie/terenie i jak korzystać z niego oraz ze znajdujących się na nim urządzeń. Regulamin określa także miejsca niedostępne dla publiczności.

Każdy organizator powinien opracować warunki uczestnictwa i zasady zachowania się osób obecnych na imprezie masowej i udostępnić je w formie regulaminu imprezy masowej. Ponadto organizator przygotowuje instrukcję postępowania w przypadku, kiedy w miejscu i czasie odbywania się imprezy masowej powstanie pożar lub inne miejscowe zagrożenie. Zakres owej instrukcji pod względem zapewnienia bezpieczeństwa imprezy masowej, w drodze rozporządzenia (Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 sierpnia 2009 r. w sprawie zakresu instrukcji postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w miejscu i w czasie imprezy masowej (Dz.U. 2009 nr 135 poz. 1113)), określa minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Ubezpieczenie

Ponadto, organizator imprezy masowej, na którą wstęp jest odpłatny, ma obowiązek zawrzeć umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobom w niej uczestniczącym (u.b.i.m., art. 53, ust. 1). Również w drodze rozporządzenia (Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej organizatorów imprez masowych (Dz.U. 2010 nr 54 poz. 323)) został określony szczegółowy zakres ubezpieczenia, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalna suma gwarancyjna, uwzględniając charakter szkód mogących wystąpić w związku z imprezami masowymi (u.b.i.m., art. 53, ust. 2). Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna organizatorów imprez masowych, na które wstęp jest odpłatny, za szkody w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej, w następstwie działania lub zaniechania ubezpieczonego, osobom w nich uczestniczącym. Ubezpieczenie OC nie obejmuje szkód, które polegają na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie rzeczy, wyrządzonych przez ubezpieczonego małżonkowi, wstępnemu, zstępnemu, rodzeństwu, a także powinowatemu w tej samej linii lub stopniu, osobie pozostającej w stosunku przysposobienia oraz jej małżonkowi, jak również osobie, z którą ubezpieczony pozostaje we wspólnym pożyciu. Dodatkowo, OC nie obejmuje szkód polegających na zapłacie kar umownych oraz szkód powstałych wskutek działań wojennych (Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej organizatorów imprez masowych, (Dz.U. 2010 nr 54 poz. 323), § 2).

Kontrola

Każda impreza masowa może zostać skontrolowana przez organ wydający zezwolenie na jej przeprowadzenie, tj. prezydenta, burmistrza lub wójta. Organ może kontrolować zgodność przebiegu imprezy masowej niesklasyfikowanej jako impreza podwyższonego ryzyka z warunkami określonymi w zezwoleniu. Organ w związku z przeprowadzoną kontrolą ma prawo do:

1. Żądania od organizatora informacji, dokumentów i danych, niezbędnych do sprawowania kontroli;
2. Swobodnego wstępu do miejsca przeprowadzania imprezy masowej i innych pomieszczeń związanych bezpośrednio z przeprowadzaniem imprezy masowej;
3. Przeprowadzenia lustracji miejsc, o których mowa w pkt 2;
4. Żądania od osób działających w imieniu i na rzecz organizatora udzielenia informacji w formie ustnej i pisemnej w zakresie przeprowadzanej kontroli.

Podczas kontroli imprezy masowej organ może stwierdzić, że organizator nie spełnił warunków określonych w zezwoleniu. W takim wypadku organ może wydać decyzję o przerwaniu imprezy masowej, z rygorem natychmiastowej wykonalności, o czym natychmiast powiadamia właściwego wojewodę. Ową decyzję doręcza się organizatorowi w terminie 7 dni od przerwania imprezy.

Podczas wydawania decyzji o przerwaniu imprezy masowej, organ bierze również pod uwagę zagrożenie bezpieczeństwa, które może być przyczyną przerwania imprezy masowej. Ponadto, w przypadku naruszenia warunków bezpieczeństwa imprezy masowej przez jej organizatora, właściwy miejscowo komendant powiatowy (rejonowy, miejski) Policji i właściwy miejscowo komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej, kierownik jednostki organizacyjnej pomocy doraźnej (pogotowia ratunkowego) i państwowy inspektor sanitarny mogą wnioskować do organu o jej przerwaniu (u.b.i.m., art. 31).

Organ może wydać decyzję o zakazie przeprowadzenia imprezy masowej, gdy (po wydaniu zezwolenia) dojdzie do wniosku, że zostały naruszone warunki bezpieczeństwa dające podstawę do jego wydania (u.b.i.m., art. 32). Organizator może odwołać się od decyzji, zarówno o wydaniu zezwolenia bądź odmowie jego wydania, jak i decyzji o przerwaniu imprezy masowej, do samorządowego kolegium odwoławczego, które rozpatruje odwołanie w terminie 4 dni od dnia jego wniesienia (u.b.i.m., art. 33).

W razie gdy stan bezpieczeństwa i porządek publiczny w związku z planowaną lub przeprowadzaną imprezą masową zostaną ocenione negatywnie, wojewoda, w drodze decyzji administracyjnej, może:

1. wydać zakaz przeprowadzania imprezy masowej z udziałem publiczności;
2. wprowadzić, na czas określony albo nieokreślony, zakaz przeprowadzania przez organizatora imprez masowych na terenie województwa lub jego części.

Kopię decyzji natychmiast po jej wydaniu wojewoda winien przesłać właściwemu miejscowo komendantowi powiatowemu (rejonowemu, miejskiemu) Policji i właściwemu miejscowo komendantowi powiatowemu (miejskiemu) Państwowej Straży Pożarnej, kierownikowi jednostki organizacyjnej pomocy doraźnej (pogotowia ratunkowego) i państwowemu inspektorowi sanitarnemu. Od owej decyzji przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw wewnętrznych, który rozpatruje je w terminie 14 dni od dnia jego wniesienia. Odwołanie od decyzji nie wstrzymuje jej wykonania (u.b.i.m., art. 34).

Ustanowione przepisy prawa nie stanowią jednak gwarancji bezpieczeństwa i nie zapewniają organizacji imprezy w sposób właściwy i odpowiedzialny. Najważniejszą rolę odgrywają zawsze ludzie, którzy podejmując decyzje często ryzykują zdrowie wielotysięcznej publiczności oraz przesądzają o przebiegu wydarzenia (Parszowski and Kruczyński, 2015).

Respondenci zapytani, czy zdarzyło im się, że impreza masowa ze względów formalnych nie odbyła się odpowiedzieli, że nie zdarzyło się im odwołanie imprezy masowej ze względów formalnych (96,6%). 2 ankietowanych (3,1%) potwierdziło natomiast, że znaleźli się w przedstawionej w pytaniu sytuacji; przyczyną było niedostosowanie obiektu do wytycznych ochrony pod względem bezpieczeństwa.

Odpowiedzialność organizatora

Rozdział 8 u.b.i.m określa zakres odpowiedzialności organizatora za szkodę w związku z zabezpieczeniem imprezy masowej. Zatem, organizator imprezy masowej, gdzie za wstęp należy zapłacić, odpowiada za szkody obejmujące równowartość zniszczonego lub uszkodzonego mienia, których doznały Policja, Żandarmeria Wojskowa, straż gminna (miejska), Państwowa Straż Pożarna oraz inne jednostki ochrony przeciwpożarowej i służba zdrowia, podczas ich działań w miejscu i w czasie trwania imprezy masowej (u.b.i.m., art. 52, ust. 1). Wspomniane podmioty dostarczają organizatorowi wykaz zniszczonego lub uszkodzonego mienia wraz z wysokością poniesionej szkody w terminie 14 dni od dnia, w którym wskazana szkoda miała miejsce (u.b.i.m., art. 52, ust. 2). Szczegółowy tryb ustalania szkód oraz tryb występowania o wypłatę odszkodowań, zwracając uwagę na konieczność zapewnienia sprawności szacowania szkód oraz dokonywania wypłat określono w drodze rozporządzenia (Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie szczegółowego trybu ustalania szkód powstałych w związku z działaniami w miejscu i czasie trwania imprezy masowej oraz trybu występowania o wypłatę odszkodowań (Dz.U. 2009 nr 121 poz. 1006); u.b.i.m., art. 52, ust. 3).

Ustawodawca precyzując przepisy dotyczące bezpieczeństwa imprez masowych określił również kary nakładane na organizatorów w razie niezastosowania się do wytycznych u.b.i.m. Przepisy te umieszczone zostały w rozdziale 9 owej ustawy.

Organizator imprezy masowej winien mieć świadomość konsekwencji ponoszonych w momencie niedopełnienia nałożonych na niego obowiązków określonych w u.b.i.m. Art. 58 stanowi że, po pierwsze:

- Kto organizuje imprezę masową bez wymaganego zezwolenia lub niezgodnie z warunkami określonymi w zezwoleniu albo przeprowadza ją wbrew wydanemu zakazowi, podlega grzywnie nie mniejszej niż 240 stawek dziennych, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8;
- Kto organizując imprezę masową, nie zachowuje warunków bezpieczeństwa określonych w art. 6 ust. 1 podlega grzywnie nie mniejszej niż 180 stawek dziennych (u.b.i.m., art. 58).

Podczas każdej masowej imprezy sportowej organizator dba o to, by zaangażować pewną osobę, tzw. spikera, do przekazywania bieżących informacji dotyczących wydarzenia. Zdarzają się jednak sytuacje, kiedy nie wykazuje on profesjonalizmu i swoim zachowaniem prowokuje kibiców do działań zagrażających bezpieczeństwu w miejscu i w czasie trwania masowej imprezy

sportowej. W takim przypadku podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności (u.b.i.m., art. 61).

Ponadto, karze ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 2 000 zł podlega każdy kto będąc do tego zobowiązany, nie przekazuje informacji dotyczącej bezpieczeństwa imprezy masowej albo przekazuje informację niewłaściwą w tym zakresie (u.b.i.m., art. 57).

Stwierdzić można iż organizator imprezy masowej ma do spełniania szereg obostrzeń, jednak wszystkie one mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczestników – wydarzenia.

Podsumowanie

W niniejszym artykule skupiono się na przedstawieniu i analizie obowiązujących w Polsce przepisów prawa dotyczących organizacji imprez masowych. Puchar Świata w skokach narciarskich odbywający się zimą w Wiśle jest przykładem dobrze zorganizowanej międzynarodowej imprezy, z zachowaniem wszystkich niezbędnych procedur. U.b.i.m. zaznacza, że bezpieczeństwo osób uczestniczących w dużych wydarzeniach sportowych i kulturalnych jest najważniejsze, dlatego liczne wymogi i obostrzenia dotyczące m.in. monitorowania obiektów są szczegółowo rozpisane.

Dzięki analizie dokumentów oraz badaniu przeprowadzonemu wśród organizatorów imprez masowych można sformułować odpowiedzi na postawione pytania dotyczące uproszczenia procesu pozyskania zezwoleń na organizację imprez masowych oraz negatywnych skutków owego uproszczenia. Postawiona teza dotycząca aktualnych procedur we wskazanym zakresie zostaje potwierdzona. Mianowicie, procedury zawarte w u.b.i.m. są przejrzyste, a przygotowanie wniosku o zezwolenie na organizację imprezy masowej oraz niezbędnych załączników nie powinno stwarzać problemów organizatorom. Jeżeli w złożonej dokumentacji zawarto wszystkie wymagane regulaminy i instrukcje oraz udowodniono, że podczas imprezy zostanie zachowane pełne bezpieczeństwo uczestników, m.in. dzięki opiniom wystosowanym przez odpowiednie służby, organ właściwy tj. prezydent, burmistrz lub wójt wydaje decyzję pozytywną. Osoby mające doświadczenie w organizacji imprez masowych potwierdzają, że komplet dokumentów dołączany do wniosku o wydanie zezwolenia jest niezbędny do bezpiecznego przeprowadzenia imprezy masowej. Zaniechanie niektórych elementów wniosku, np. brak instrukcji postępowania w razie wystąpienia pożaru, może negatywnie wpłynąć na bezpieczeństwo wydarzenia, poprzez spowodowanie chaosu oraz zagrożenia zdrowia lub życia uczestników. Większość badanych uważa, że imprezy masowe w Polsce charakteryzują się dobrą organizacją. Jest jednak spora grupa osób (około 45%), według której organizacja jest przeciętna i można proces ten udoskonalić.

W obecnych czasach, gdzie duże widowiska sportowe i kulturalno–rozrywkowe są atrakcyjnym celem dla terrorystów, ustawodawca powinien jasno sprecyzować zasady, jakimi winni kierować się organizatorzy oraz służby bezpieczeństwa w przypadku, gdy wystąpi ryzyko zamachu terrorystycznego. Zagadnienie to może być doskonałym obiektem dalszych badań i analiz.

Bibliografia

- Decyzja dot. zezwolenia na przeprowadzenia imprezy masowej – „ZIMOWY PUCHAR ŚWIATA 2015”, Urząd Miasta, Burmistrz Miasta, Wisła, 7.01.2015 r.
- Główny Urząd Statystyczny, Sportowe imprezy masowe w 2015 roku, notatka informacyjna z dnia 22.07.2016 r.
- Parszowski S., Kruczyński A., 2015. Imprezy masowe. Organizacja, bezpieczeństwo, dobre praktyki, Difin SA, Warszawa, s. 15–16, 24, 56, 102.
- Regulamin imprezy „PUCHAR ŚWIATA” Wisła 8 i 9 stycznia 2013, Śląsko–Beskidzki Związek Narciarski, Wisła, 2013.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej organizatorów imprez masowych (Dz.U. 2010 nr 54 poz. 323).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 sierpnia 2009 r. w sprawie zakresu instrukcji postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w miejscu i w czasie imprezy masowej (Dz.U. 2009 nr 135 poz. 1113).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie szczegółowego trybu ustalania szkód powstałych w związku z działaniami w miejscu i czasie trwania imprezy masowej oraz trybu występowania o wypłatę odszkodowań (Dz.U. 2009 nr 121 poz. 1006).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie wymogów, jakie powinni spełniać kierownik do spraw bezpieczeństwa, służby porządkowe i służby informacyjne (Dz.U. 2011 nr 183 poz. 1087).
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r., poz. 459)
- Ustawa z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2015 poz. 2139).
- Wniosek o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej, Śląsko–Beskidzki Związek Narciarski, Prezes ŚBZN, Wisła, 10.12.2014.